

Opensoon

10 concrete manieren om uw merk duurzamer te maken

hub .brussels
our business is to help yours

Introductie

De post-covidconsument is een bedachtzame consument, die lukraak kopen heeft ingeruild voor aankoopgedrag met een diepere betekenis en die veel belang hecht aan de herkomst van producten en hun effect op het milieu.

Producten overgieten met wat greenwashing voldoet niet meer: duurzaamheid moet de hoeksteen zijn van uw businessplan, moet een langetermijnvisie zijn en tot uiting komen in alle aspecten van uw bedrijfsactiviteit.

We hebben hier een tiental aandachtspunten opgesomd waar u rekening mee kunt houden voor uw activiteit.

Deze worden nu gebruikt als selectiecriteria bij de screening van de OpenSoon-kandidaturen.

Een meevaller daarbij is dat u waarschijnlijk al aan de helft van de criteria voldoet!

Inhoudsopgave

Dienstverlenende bedrijven	4
Transformator voor detailhandel	12
Kleinhandelaar	20
Verkoop van non-foodproducten	28
ReCa	36
Artisanale non-food producten	44

Dienstverlenende bedrijven

De verlenging van de levensduur van producten centraal stellen in uw project

- ☐ U hebt een project dat tot doel heeft de levensduur van een bepaalde tak van producten te verlengen, bijvoorbeeld door telefoons te refurbishen, juwelen te herstellen of een andere reparatiedienst aan te bieden.
  Dit criterium levert 2 punten op.

Zij doen het al:

Ready to fix, OpenSoon-winnaar van 2019, is een bedrijf dat smartphones, computers en tablets herstelt en refurbisht.

Just Electronic, winnaar van 2022, refurbisht en herstelt huishoudtoestellen en bevordert zo de verlenging van de levensduur van producten die anders zouden worden weggegooid.

Kiezen voor duurzame hulpbronnen

- ☐ U gebruikt minstens 20% duurzaam gecertificeerde of gelabelde producten, gerecycleerde of hergebruikte producten en u plaatst deze aanpak in de kijker bij uw klanten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U gebruikt minstens 50% duurzaam gecertificeerde of gelabelde producten, gerecycleerde of hergebruikte producten en u plaatst deze aanpak in de kijker bij uw klanten.
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Alle producten die u gebruikt zijn als duurzaam gecertificeerde of gelabelde producten, gerecycleerde of hergebruikte producten en u plaatst deze aanpak in de kijker bij uw klanten.
  Dit criterium levert 3 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Er bestaan labels om dit engagement te ondersteunen en te belonen, in talrijke sectoren: het GOTS-label voor de verkoop van textiel, het Cosme-bio-label voor de verkoop van cosmetica, de FSC- en PEFC-labels voor de verkoop van hout- en papierproducten.

Zij doen het al:

Tatoeëerder **Casa Mariposa**, winnaar van OpenSoon 2022, koos voor bio cellofaan gemaakt van maïszetmeel, dat 100% biologisch afbreekbaar en composteerbaar is, in plaats van traditioneel plastic cellofaan.

De duurzame opticien **Seed** plaatst naast elk van zijn brillenassortimenten een bord met het label dat overeenkomt met het materiaal waarvan de bril is gemaakt: FSC en EcoTree voor houten brillen, Biologische Landbouw voor hennep enz.

Kiezen voor een lokale bevoorradingsketen

- ☐ U geeft voor uw bevoorrading de voorkeur aan lokale producten: minstens 20% van de aangeboden producten zijn afkomstig van producenten die in een straal van maximaal 200 km rond de Grote Markt in Brussel gevestigd zijn. U plaatst deze lokale producten in de kijker bij uw klanten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- ☐ U betrekt geen producten die met het vliegtuig worden vervoerd.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

Het Brusselse keramiekatelier **Potiche** gebruikt 80% klei uit een kleiput die in familiebezit is in België als belangrijkste grondstof voor de creatie van zijn producten.

Onverkochte producten beperken en valoriseren

- ☐ U valoriseert uw onverkochte producten door ze bijvoorbeeld tegen een lagere prijs aan klanten aan te bieden, ook buiten de koopjesperiode.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U werkt samen met een sociale organisatie zoals Les Petits Riens of het OCMW voor de valorisatie van uw onverkochte producten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Wat bestaat:

De «**open free go**» , een deelkoelkast in Ukkel, biedt handelaars en de plaatselijke HORECA-sector de mogelijkheid om er onverkochte producten in achter te laten zodat ze kunnen worden herverdeeld aan mensen in armoede.

Klanten transparant informeren

- ☐ U informeert uw klanten over de waarden en het engagement van uw zaak, bijvoorbeeld door middel van een handvest. In dit document komen onder meer de oorsprong van de producten en grondstoffen die u gebruikt aan bod, alsook uw productiemethode, de redenen voor de keuze van uw leveranciers, of u al dan niet rechtstreeks bij producenten koopt, enz. U zorgt ervoor dat uw klanten dit document gemakkelijk kunnen raadplegen.
  Dit criterium levert 1 punt op.

Zij doen het al:

Het natuurlijke schoonheidssalon **Idyl** communiceert regelmatig op sociale netwerken en op zijn website over de waarden van het salon, met name via een tekst op het winkelraam van het salon.

Uw zaak duurzaam en voor iedereen toegankelijk inrichten

- ☐ U richt uw verkoopruimte in met tweedehands, hergebruikt of geüpcycled meubilair.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U werkt voor de inrichting van uw zaak voornamelijk samen met in Brussel gevestigde spelers.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U verbindt zich ertoe 2 bepalingen uit het energiepack toe te passen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

De bepalingen van het energiepack luiden als volgt:

- Overschakelen op ledverlichting
- Warmteverlies door verkeerd gebruik van de voordeur elimineren (dit probleem is een van de voornaamste en gemakkelijk te vermijden bronnen van warmteverbruik)
- Warme/koude toestellen zoals ovens, koelkasten enz. optimaal gebruiken of de werking ervan verbeteren
- Een consumptiemonitoring opzetten om te weten wat u verbruikt en waar uw verliezen vandaan komen

U kunt een beroep doen op de energiefacilitator van Leefmilieu Brussel om u te helpen de bepalingen van dit energiepack uit te voeren. (https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/energiepack-voor-kmo-social-profit)

- ☐ U maakt uw zaak toegankelijk voor personen met beperkte mobiliteit die er vlot gebruik van kunnen maken.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Le monde d'Ayden is een overdekte speelruimte waar alle kinderen welkom zijn, ook kinderen met een handicap.

Kiezen voor een ecologisch beheer

- ☐ Uw bevoorradingen of leveringen maken minstens gedeeltelijk gebruik van een zachte mobiliteit door het gebruik van fietsen, hybride of elektrische voertuigen of door gedeelde leveringen met uw buren.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met het tweede criterium in deze categorie.

- ☐ U onderhoudt de lokalen van uw zaak met natuurlijke schoonmaakproducten zoals witte azijn, zwarte zeep, zout of zuiveringszout, of u gebruikt producten met een label: Europees Ecolabel, Nordic Swan, Ecocert, Ange Bleu, NF Environnement, enz.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met het tweede criterium in deze categorie.

- ☐ U recyclet afval van de hoofdactiviteit van uw zaak: haar, ontharingswas, restjes stof of klei enz.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met het tweede criterium in deze categorie.

Wat bestaat:

De Brusselse bedrijven **Urbike** en **Dioxyde de Gambettes** bieden fietsbezorgingsdiensten aan. Voor de levering van voorwerpen die niet per fiets kunnen worden geleverd, zijn andere oplossingen mogelijk.

Mieu, een decoratie- en meubelzaak, koos voor zijn leveringen voor deelvervoer om zijn verplaatsingen te optimaliseren.

Rcoop is het eerste kapsalon in Brussel dat haar recycleert, dat vervolgens wordt gebruikt om mariene filters te maken die koolwaterstoffen in havens opvangen.

Uw bedrijf verankeren in de wijk

- ☐ U aanvaardt als betaalmiddel een lokale munteenheid naast de euro die in het Brussels Gewest wordt gebruikt, zoals de Zinne, zowel ten aanzien van uw klanten als uw leveranciers.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U registreert uw activiteit op een lokaal cadeaubonnenplatform zoals Boncado.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Als handelaar draagt u bij tot minstens één sociaal en solidair burgerinitiatief, weggegeven onverkochte goederen niet meegerekend. U steunt bijvoorbeeld gratis het wijkfeest, u stelt het werk van een wijkvereniging tentoon enz.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U bent lid van een ondernemersvereniging om goede praktijken uit te wisselen, gezamenlijke initiatieven op milieu- of sociaal gebied op te zetten, enz.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Uw bestuurskeuzes

- ☐ U kiest voor een participatieve bestuursstructuur voor uw bedrijf.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U belegt eventuele financiële winsten op maatschappelijk verantwoorde wijze. (www.financite.be/fr/produits-financiers).
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Tandem, een Brussels fietscafé, koos voor een coöperatieve structuur en licht deze keuze toe op zijn website: https://tandemcafe.be

Transformator voor detailhandel

Kiezen voor lokale filières

- ☐ Een van uw belangrijkste grondstoffen is afkomstig van ten minste één leverancier of groothandel die voldoet aan de GoodFood-criteria. (https://goodfood.brussels/nl/content/good-food-engagementen)
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Voor uw bevoorrading, met name van uw belangrijkste grondstof, koopt u bij ten minste 3 leveranciers die in de GoodFood-gids staan. (https://goodfood.brussels/nl/gids)
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

De consumptie van seizoensgebonden en duurzame producten bevorderen

- ☐ U geeft de voorkeur aan seizoensgebonden groenten en fruit en past daarom uw aanbod aan de seizoenen aan. Dat kan met behulp van de seizoenskalender voor groenten en fruit van Leefmilieu Brussel. www.environnement.brussels/sites/default/files/calendrier_saison_fr_def_part_fr.pdf
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met het tweede criterium in deze categorie.

- ☐ U engageert zich ertoe komkommers en tomaten alleen in het seizoen aan te bieden, d.w.z. van juni tot oktober, en u legt deze keuze uit aan uw klanten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met het tweede criterium in deze categorie.

- ☐ U engageert zich ertoe uitsluitend vis te bereiden die afkomstig is van duurzame visserij.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Fernand Obb Delicatessen biedt gerookte zalm met MSC-keurmerk aan, wat betekent dat de vis in kwestie afkomstig is van visserij die volgens de MSC-standaard als duurzaam is gecertificeerd.

Een voorkeur voor bioproducten

- ☐ U biedt alleen bio- of code 1-eieren aan.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U engageert zich ertoe het hele jaar door ten minste 3 biologische producten te gebruiken.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Een deel van uw productie is gecertificeerd biologisch.
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Uw gehele productie is gecertificeerd biologisch.
  Dit criterium levert 3 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Huisbereide producten aanbieden

- ☐ U gebruikt geen producten van het 5de gamma.
  Onder 5de gammaproducten wordt begrepen op voorhand gekookte en kant-en-klare gerechten die vacuüm worden verpakt en in de koelkast worden bewaard, zoals lasagne, quiches enz.
  Dit criterium levert 1 punt op.

Onverkochte producten beperken en valoriseren

- ☐ U biedt uw klanten een rest-o-pack aan.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U gebruikt minstens één keer per week een platform voor onverkochte goederen (bv. de schenkingsbeurs, Foodwe, Too Good To Go) om uw overschotten weg te geven of tegen een lagere prijs te verkopen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- [ ] U geeft uw overschotten minstens één keer per week weg aan een voedselhulporganisatie. U kunt bijvoorbeeld voedsel geven aan het OCMW, de Restos du Coeur of de Association pour la Solidarité Etudiante en Belgique, die solidaire kruidenierswinkels beheert.
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Wat bestaat:

De «**open free go**», een deelkoelkast in Ukkel, biedt handelaars en de plaatselijke HORECA-sector de mogelijkheid om er onverkochte producten in achter te laten zodat ze kunnen worden herverdeeld aan mensen in armoede.

Voedselverspilling voorkomen

- [ ] U beoordeelt gedurende ten minste één week per jaar de hoeveelheid voedselverspilling die uw zaak produceert en neemt maatregelen om deze tot een minimum te beperken.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- [ ] U biedt kleine porties aan voor wie een klein gerecht wil eten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Restaurant **Kool Chou**, winnaar van OpenSoon 2021, biedt kleinere porties voor kinderen aan

Klanten transparant informeren

- [ ] U registreert zich in de GoodFood-gids en/of neemt contact op met de GoodFood B2B-dienst.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- [ ] U informeert uw klanten over de waarden en de engagementen van uw zaak, bijvoorbeeld door middel van een handvest. In dit document komen onder meer de oorsprong van de producten en grondstoffen die u gebruikt aan bod, alsook uw productiemethode, de redenen voor de keuze van uw leveranciers, of u al dan niet rechtstreeks bij producenten koopt, enz. U zorgt ervoor dat uw klanten dit document gemakkelijk kunnen raadplegen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

Bakkerij **Le Pain Levé** koos ervoor kwaliteitsbrood voor iedereen betaalbaar te houden via gedifferentieerde prijzen. Zo staan bij elk product drie prijzen vermeld. In functie van de eigen situatie kunnen klanten de gemiddelde prijs, de prijs met 20 % korting óf de prijs + 10% betalen. Een tabel in de bakkerij informeert de klanten over deze keuze en de waarden waarop dit gebaseerd is.

Uw zaak duurzaam en voor iedereen toegankelijk inrichten

- [ ] U richt uw verkoopruimte in met tweedehands, hergebruikt of geüpcycled meubilair.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- [ ] U werkt voor de inrichting van uw zaak voornamelijk samen met in Brussel gevestigde spelers.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- [ ] U verbindt zich ertoe 2 bepalingen uit het energiepack toe te passen.
  Dit criterium levert 2 punten op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

De bepalingen van het energiepack luiden als volgt:
- Overschakelen op ledverlichting
- Warmteverlies door verkeerd gebruik van de voordeur elimineren (dit probleem is een van de voornaamste en gemakkelijk te vermijden bronnen van warmteverbruik)
- Warme/koude toestellen zoals ovens, koelkasten enz. optimaal gebruiken of de werking ervan verbeteren
- Een consumptiemonitoring opzetten om te weten wat u verbruikt en waar uw verliezen vandaan komen

U kunt een beroep doen op de energiefacilitator van Leefmilieu Brussel om u te helpen de bepalingen van dit energiepack uit te voeren. (www.leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/energiepack-voor-kmo-social-profit)

☐ U richt uw lokaal zodanig in dat het toegankelijk is voor personen met een beperkte mobiliteit en deze er vlot gebruik van kunnen maken.
Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Het **café Wino**k plaatste een helling om de toegang tot de voordeur ondanks de opstap mogelijk te maken, en de toiletten zijn aangepast voor mensen met een beperkte mobiliteit. Een sticker op de voordeur geeft aan dat de ruimte geschikt is voor mensen met een motorische handicap.

Kiezen voor een ecologisch beheer

☐ U kiest voor het gebruik van herbruikbare verpakkingen voor afhaalmaaltijden. Enkele voorbeelden van de toepassing van dit criterium
- U moedigt uw klanten aan om hun eigen maaltijddoos mee te brengen om de producten die ze kopen in te verpakken, bijvoorbeeld door de sticker «eigen verpakkingen welkom» van Zero Waste Belgium te gebruiken, die te vinden is op hun website https://www.zerowastebelgium.org/bonnes-adresses/
- U stelt herbruikbare verpakkingen ter beschikking van uw klanten, zowel voor verkochte als voor weggegeven producten.

Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ U zet in uw zaak een statiegeldsysteem op touw voor de afhaalverkoop . U kunt bijvoorbeeld een beroep doen op L'Empoteuse, een van de Belgische voedselstatiegeldnetwerken die diensten en advies aanbieden op het gebied van herbruikbare voedselverpakkingen.
Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ U gebruikt, ten minste gedeeltelijk, milieuvriendelijke vervoermiddelen voor de bevoorradingen of leveringen aan uw zaak. De Brusselse bedrijven Urbike en Dioxyde de Gambettes bieden bijvoorbeeld fietsbezorgingsdiensten aan. Voor de levering van voorwerpen die niet per fiets kunnen worden geleverd, zijn andere oplossingen mogelijk. Zo koos Mieu, een decoratie- en meubelzaak, bijvoorbeeld voor zijn leveringen voor deelvervoer om zijn verplaatsingen te optimaliseren.
Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ U onderhoudt de lokalen van uw zaak met natuurlijke schoonmaakproducten zoals witte azijn, zwarte zeep, zout of zuiveringszout, of u gebruikt producten met een label: Europees Ecolabel, Nordic Swan, Ecocert, Ange Bleu, NF Environnement, enz.
Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Uw bedrijf verankeren in de wijk

☐ U aanvaardt als betaalmiddel een lokale munteenheid naast de euro die in het Brussels Gewest wordt gebruikt, zoals de Zinne, zowel ten aanzien van uw klanten als uw leveranciers.
Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ U registreert uw activiteit op een lokaal cadeaubonnenplatform zoals Boncado.
Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ Als handelaar draagt u bij tot minstens één sociaal en solidair initiatief, weggegeven onverkochte goederen niet meegerekend. U steunt bijvoorbeeld als handelaar gratis het wijkfeest, u stelt het werk van een wijkvereniging tentoon enz.

Dit criterium levert 1 punt op et cumulable avec les autres critères de cette catégorie.

☐ U bent lid van een ondernemersvereniging om goede praktijken uit te wisselen, gezamenlijke initiatieven op milieu- of sociaal gebied op te zetten enz.

Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Uw bestuurskeuzes

☐ U kiest voor een participatieve bestuursstructuur voor uw bedrijf.

Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

☐ U belegt eventuele financiële winsten op maatschappelijk verantwoorde wijze. (https://www.financite.be/fr/produits-financiers).

Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

Tandem, een Brussels fietscafé, koos voor een coöperatieve structuur en licht deze keuze toe op zijn website: www.tandemcafe.be

Kleinhandelaar

Kiezen voor lokale filières

- ☐ U bevoorraadt zich bij ten minste 3 leveranciers of bij een groothandel die voldoet aan de GoodFood-criteria. (https://goodfood.brussels/nl/content/good-food-engagementen)
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U bevoorraadt zich bij ten minste 5 leveranciers die in de GoodFood-gids staan. (https://goodfood.brussels/nl/gids)
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

De consumptie van seizoensgebonden, onbewerkte en duurzame producten bevorderen

- ☐ U informeert uw klanten over het gebruik van seizoensgebonden door seizoensgebonden producten in uw winkel in de kijker te plaatsen via speciale schappen, posters, seizoenskalenders, enz. Dat kan met behulp van de seizoenskalender voor groenten en fruit van Leefmilieu Brussel. https://environnement.brussels/sites/default/files/calendrier_saison_fr_def_part_fr.pdf
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U engageert zich ertoe komkommers en tomaten alleen in het seizoen aan te bieden, d.w.z. van juni tot oktober, en u legt deze keuze uit aan uw klanten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categori, behalve het eerste.

- ☐ U stimuleert huisbereide producten door de aankoop van producten en grondstoffen uit het 1e gamma te bevorderen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categori, behalve het eerste.

- ☐ U engageert zich ertoe uitsluitend vis aan te bieden die door vissers werd gevist.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categori, behalve het eerste.

Zij doen het al:

Fernand Obb Delicatessen biedt gerookte zalm met MSC-keurmerk aan, wat betekent dat de vis in kwestie afkomstig is van visserij die volgens de MSC-standaard als duurzaam is gecertificeerd.

Een voorkeur voor bioproducten

- ☐ *U biedt alleen bio- of code 1-eieren aan.*
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ *Meer dan 30% van de artikelen die u aanbiedt zijn biologische producten.*
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ *Meer dan 50% van de artikelen die u aanbiedt zijn biologische producten.*
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ *Uw gehele productaanbod is gecertificeerd biologisch.*
  Dit criterium levert 3 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Bulkproducten aanbieden

- ☐ Minstens 20% van uw producten wordt in bulk verkocht.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Minstens 50% van uw producten worden in bulk verkocht.
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Al uw producten worden in bulk verkocht.
  Dit criterium levert 3 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

De zero waste kruidenier **Please like meal** biedt een breed scala aan levensmiddelen in bulk aan, zoals pasta, diverse zaden, noten, rijst, granen, koffie, thee, kruiden, en zoete en hartige koekjes, enz

Kiezen voor herbruikbare maaltijddozen

- ☐ U moedigt uw klanten aan om hun eigen maaltijddoos mee te brengen om de producten die ze kopen in te verpakken, bijvoorbeeld door de sticker «eigen verpakkingen welkom» van Zero Waste Belgium te gebruiken, die te vinden is op hun website www.zerowastebelgium.org/bonnes-adresses/
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U verkoopt of biedt uw klanten herbruikbare verpakkingen aan .
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U zet in uw zaak een statiegeldsysteem op touw voor de afhaalverkoop.
  Dit criterium levert 3 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Onverkochte producten beperken en valoriseren

- ☐ U valoriseert systematisch onverkochte goederen door ze gratis of tegen een lagere prijs aan te bieden aan uw klanten via duidelijke communicatie.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U gebruikt een platform voor onverkochte goederen (de schenkingsbeurs, Foodwe of Too Good To Go) om uw overschotten ten minste twee keer per week weg te geven of tegen een lagere prijs te verkopen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U geeft uw overschotten minstens twee keer per maand weg aan een voedselhulporganisatie. U kunt bijvoorbeeld voedsel geven aan het OCMW, de Restos du Coeur of de Association pour la Solidarité Etudiante en Belgique, die solidaire kruidenierswinkels beheert.
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Ça existe

«**open free go**», een deelkoelkast in Ukkel, biedt handelaars en de plaatselijke HORECA-sector de mogelijkheid om er onverkochte producten in achter te laten zodat ze kunnen worden herverdeeld aan mensen in armoede.

Voedselverspilling voorkomen

- ☐ U beoordeelt gedurende ten minste één week per jaar de hoeveelheid voedselverspilling die uw zaak veroorzaakt en neemt maatregelen om deze tot een minimum te beperken.
  Dit criterium levert 1 punt op.

Klanten transparant informeren

- ☐ U heeft zich geregistreerd in de GoodFood-gids en/of neemt contact op met de GoodFood B2B-dienst.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- ☐ U informeert uw klanten over de waarden en de engagementen van uw zaak, bijvoorbeeld door middel van een handvest. In dit document komen onder meer de oorsprong van de producten en grondstoffen aan bod, alsook uw productiemethode, de redenen voor de keuze van uw leveranciers, of u al dan niet rechtstreeks bij de producent koopt, enz. Uw klanten kunnen dit document gemakkelijk raadplegen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

De verantwoorde opticien **Seed** communiceert zijn «ethisch charter» in zijn winkel door middel van een bord waarop de verschillende engagementen die zijn zaak aangaat, staan vermeld.

Uw zaak duurzaam en voor iedereen toegankelijk inrichten

- ☐ U richt uw verkoopruimte in met tweedehands, hergebruikt of geüpcycled meubilair.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U werkt voor de inrichting van uw zaak voornamelijk samen met in Brussel gevestigde spelers.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U verbindt zich ertoe 2 bepalingen uit het energiepack toe te passen.
  Dit criterium levert 2 punten op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

De bepalingen van het energiepack luiden als volgt:
- Overschakelen op ledverlichting
- Warmteverlies door verkeerd gebruik van de voordeur elimineren (dit probleem is een van de voornaamste en gemakkelijk te vermijden bronnen van warmteverbruik)
- Warme/koude toestellen zoals ovens, koelkasten enz. optimaal gebruiken of de werking ervan verbeteren
- Een consumptiemonitoring opzetten om te weten wat u verbruikt en waar uw verliezen vandaan komen

U kunt een beroep doen op de energiefacilitator van Leefmilieu Brussel om u te helpen de bepalingen van dit energiepack uit te voeren. (https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/energiepack-voor-kmo-social-profit)

- ☐ U richt uw lokaal zodanig in dat het toegankelijk en voor personen met een beperkte mobiliteit en deze er vlot gebruik van kunnen maken.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Het **café Winok** plaatste een helling om de toegang tot de voordeur ondanks de opstap mogelijk te maken, en de toiletten zijn aangepast voor mensen met een beperkte mobiliteit. Een sticker op de voordeur geeft aan dat de ruimte geschikt is voor mensen met een motorische handicap.

Kiezen voor een ecologisch beheer

- ☐ U gebruikt, ten minste gedeeltelijk, milieuvriendelijke vervoermiddelen voor de bevoorradingen of leveringen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U onderhoudt de lokalen van uw zaak met natuurlijke schoonmaak- en onderhoudsproducten zoals witte azijn, zwarte zeep, zout of natriumbicarbonaat, of u gebruikt producten met een label: Europees Ecolabel, Nordic Swan, Ecocert, Ange Bleu, NF Environnement, enz.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Wat bestaat:

De Brusselse bedrijven **Urbike** en **Dioxyde de Gambettes** bieden fietsbezorgingsdiensten aan. Voor de levering van voorwerpen die niet per fiets kunnen worden geleverd, zijn andere oplossingen mogelijk.

Zij doen het al:

Zo koos **Mieu**, een decoratie- en meubelzaak, bijvoorbeeld voor zijn leveringen voor deelvervoer om zijn verplaatsingen te optimaliseren.

Uw bedrijf verankeren in de wijk

- ☐ U aanvaardt als betaalmiddel een lokale munteenheid naast de euro die in het Brussels Gewest wordt gebruikt, zoals de Zinne, zowel ten aanzien van uw klanten als uw leveranciers.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U registreert uw activiteit op een lokaal cadeaubonnenplatform zoals Boncado.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ Als handelaar draagt u bij tot minstens één sociaal en solidair burgerinitiatief, weggegeven onverkochte goederen niet meegerekend. U steunt bijvoorbeeld gratis het wijkfeest, u stelt het werk van een wijkvereniging tentoon enz.

Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ U bent lid van een ondernemersvereniging om goede praktijken uit te wisselen, gezamenlijke initiatieven op milieu- of sociaal gebied op te zetten, enz.

Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Uw bestuurskeuzes

☐ U belegt eventuele financiële winsten op maatschappelijk verantwoorde wijze. (https://www.financite.be/fr/produits-financiers)

Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

☐ U kiest voor een participatieve bestuursstructuur voor uw bedrijf.

Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

Tandem, een Brussels fietscafé, koos voor een coöperatieve structuur en licht deze keuze toe op zijn website: www.tandemcafe.be

Verkoop van non-foodproducten

Kiezen voor een duurzame bevoorrading

- ☐ Minstens 20% van de producten die u te koop aanbiedt is als duurzaam gecertificeerd of gelabeld of is gerecycled of hergebruikt. U zet deze aanpak in de kijker bij uw klanten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie, behalve met het laatste criterium.

- ☐ Minstens 50% van de producten die u te koop aanbiedt is als duurzaam gecertificeerd of gelabeld of is gerecycled of hergebruikt. U zet deze aanpak in de kijker bij uw klanten.
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie, behalve met het laatste criterium.

- ☐ Alle producten die u te koop aanbiedt zijn als duurzaam gecertificeerd of gelabeld of zijn gerecycled of hergebruikt. U zet deze aanpak in de kijker bij uw klanten.
  Dit criterium levert 3 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie, behalve met het laatste criterium.

- ☐ U biedt een meerderheid van producten te koop aan die zodanig zijn ontworpen dat ze minder snel verslijten (demonteerbaar, repareerbaar, enz.).
  Dit criterium levert 2 punten op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Kinderkledingwinkel **Bonjour Maurice** biedt verschillende alternatieven aan om te vermijden dat zijn producten verslijten: de kledingstukken zijn genderneutraal en de kleinere kinderen in een gezin kunnen ze gemakkelijker hergebruiken van hun oudere broers of zussen. Je kan ze binnenstebuiten dragen, zodat je ze kan blijven dragen ook met een vlek op één kant van het kledingstuk. De zaak ontwierp ook badges om vlekken en gaten te verbergen, en de winkel organiseert tweedehands weekends om ervoor te helpen zorgen dat er zo weinig mogelijk kleren hoeven te worden weggegooid.

Kiezen voor een lokale bevoorradingsketen

- ☐ U geeft de voorkeur aan producten met een lokale oorsprong voor uw bevoorrading: minstens 50% van de in uw zaak aangeboden producten is afkomstig van in de Europese Unie gevestigde producenten. U zet deze aanpak in de kijker bij uw klanten.
  Dit criterium levert 2 punten op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- ☐ U betrekt geen producten die met het vliegtuig worden vervoerd.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

Het Brusselse keramiekatelier **Potiche** gebruikt 80 % klei uit een kleiput die in familiebezit is in België als belangrijkste grondstof voor de creatie van zijn producten.

De verlenging van de levensduur van producten centraal stellen in uw project

- ☐ U biedt onderhoudsdiensten aan om de levensduur van uw producten te verlengen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- ☐ Uw bedrijf biedt refurbishing- of reparatiediensten voor afgedankte producten.
  Dit criterium levert 2 punten op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

Ready to fix, OpenSoon-winnaar van 2019, is een bedrijf dat smartphones, computers en tablets herstelt en refurbisht.

De kinderkledingwinkel **Bonjour Maurice** biedt zijn klanten badges aan om de veel voorkomende vlekken en gaten in kinderkleding te verbergen. Zo kan de kleding gedragen blijven worden ondanks de gebreken die er hadden kunnen toe leiden dat de kleren moesten worden weggegooid.

Verhuur promoten

- ☐ U biedt uw producten te huur aan in plaats van te koop.
  Dit criterium levert 1 punt op.

Zij doen het al:

Just Electronic is een elektronische reparatiewerkplaats waar studenten apparaten kunnen huren. Studenten kunnen allerlei apparaten kiezen die ze nodig hebben voor de inrichting van hun appartement of voor hun studies: computers, printers, maar ook koelkasten, ovens, koffiezetapparaten, enz.

Onverkochte producten valoriseren

- ☐ U valoriseert systematisch onverkochte goederen door ze gratis of tegen een lagere prijs aan te bieden aan uw klanten via duidelijke communicatie.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U werkt samen met een sociale organisatie zoals Les Petits Riens of het OCMW voor de valorisatie van uw onverkochte producten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Klanten transparant informeren

- ☐ U informeert uw klanten over de waarden en de engagementen van uw zaak, bijvoorbeeld door middel van een handvest. In dit document komen onder meer de oorsprong van de producten en grondstoffen aan bod, alsook uw productiemethode, de redenen voor de keuze van uw leveranciers, of u al dan niet rechtstreeks bij de producent koopt, enz. Uw klanten kunnen dit document gemakkelijk raadplegen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- ☐ U ontwerpt etiketten die de prijzen van uw producten uitleggen aan uw klanten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

De verantwoorde opticien **Seed** communiceert zijn «ethisch charter» in zijn winkel door middel van een bord waarop de verschillende engagementen die zijn zaak aangaat, staan vermeld.

Het schoenen- en confectiemerk **Minuit sur Terre**, plaatste bijvoorbeeld, op zijn website een knop «fair prices», die alle stappen voor de prijsbepaling uitlegt.
minuitsurterre.com/pages/prix-justes

Uw zaak duurzaam en voor iedereen toegankelijk inrichten

- ☐ U richt uw verkoopruimte in met tweedehands, hergebruikt of geüpcycled meubilair.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U werkt voor de inrichting van uw zaak voornamelijk samen met in Brussel gevestigde spelers.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U verbindt zich ertoe 2 bepalingen uit het energiepack toe te passen.
  Dit criterium levert 2 punten op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

De bepalingen van het energiepack luiden als volgt:
- Overschakelen op ledverlichting
- Warmteverlies door verkeerd gebruik van de voordeur elimineren (dit probleem is een van de voornaamste en gemakkelijk te vermijden bronnen van warmteverbruik)
- Warme/koude toestellen zoals ovens, koelkasten enz. optimaal gebruiken of de werking ervan verbeteren
- Een consumptiemonitoring opzetten om te weten wat u verbruikt en waar uw verliezen vandaan komen

U kunt een beroep doen op de energiefacilitator van Leefmilieu Brussel om u te helpen de bepalingen van dit energiepack uit te voeren. (https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/energiepack-voor-kmo-social-profit)

Zij doen het al:

Le **monde d'Ayden** is een overdekte speelruimte waar alle kinderen welkom zijn, ook kinderen met een handicap.

Kiezen voor een ecologisch beheer

- ☐ U kiest voor het gebruik van herbruikbare verpakkingen voor afhaalmaaltijden. Enkele voorbeelden van de toepassing van dit criterium
  - U moedigt uw klanten aan om hun eigen maaltijddoos mee te brengen om de producten die ze kopen in te verpakken, bijvoorbeeld door de sticker «eigen verpakkingen welkom» van Zero Waste Belgium te gebruiken, die te vinden is op hun website https://www.zerowastebelgium.org/bonnes-adresses/
  - U stelt herbruikbare verpakkingen ter beschikking van uw klanten, zowel voor verkochte als voor weggegeven producten.

  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U gebruikt, ten minste gedeeltelijk, milieuvriendelijke vervoermiddelen voor de bevoorradingen of leveringen aan uw zaak.

  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U onderhoudt de lokalen van uw zaak met natuurlijke onderhouds- en schoonmaakproducten zoals witte azijn, zwarte zeep, zout of zuiveringszout, of ik gebruik producten met een label: Europees Ecolabel, Nordic Swan, Ecocert, Ange Bleu, NF Environnement, enz.

  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Wat bestaat:

De Brusselse bedrijven **Urbike** en **Dioxyde de Gambette**s bieden fietsbezorgingsdiensten aan. Voor de levering van voorwerpen die niet per fiets kunnen worden geleverd, zijn andere oplossingen mogelijk.

Zij doen het al:

Zo koos **Mieu**, een decoratie- en meubelzaak, bijvoorbeeld voor zijn leveringen voor deelvervoer om zijn verplaatsingen te optimaliseren.

Uw bedrijf verankeren in de wijk

- ☐ U aanvaardt als betaalmiddel een lokale munteenheid naast de euro die in het Brussels Gewest wordt gebruikt, zoals de Zinne, zowel ten aanzien van uw klanten als uw leveranciers.

  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U registreert uw activiteit op een lokaal cadeaubonnenplatform zoals Boncado.

  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Als handelaar draagt u bij tot minstens één sociaal en solidair burgerinitiatief, weggegeven onverkochte goederen niet meegerekend. U steunt bijvoorbeeld gratis het wijkfeest, u stelt het werk van een wijkvereniging tentoon, enz.

  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U bent lid van een ondernemersvereniging om goede praktijken uit te wisselen, gezamenlijke initiatieven op milieu- of sociaal gebied op te zetten, enz.

  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Uw bestuurskeuzes

- ☐ U belegt eventuele financiële winsten op maatschappelijk verantwoorde wijze. (https://www.financite.be/fr/produits-financiers)

  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- ☐ U kiest voor een participatieve bestuursstructuur voor uw zaak.

  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

Tandem, een Brussels fietscafé, koos voor een coöperatieve structuur en licht deze keuze toe op zijn website: www.tandemcafe.be

ReCa

Kiezen voor lokale filières

- ☐ U bevoorraadt zich bij ten minste 3 leveranciers of bij een groothandel die voldoet aan de GoodFood-criteria. (https://goodfood.brussels/nl/content/good-food-engagementen)
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U bevoorraadt zich bij ten minste 5 leveranciers die in de GoodFood-gids staan. (https://goodfood.brussels/nl/gids)
  Dit criterium levert 3 punten op en is niet cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

De consumptie van seizoensgebonden en duurzame producten bevorderen

- ☐ U past uw menu's aan om de voorkeur te geven aan groenten en fruit van het seizoen. Dat kan met behulp van de seizoenskalender voor groenten en fruit van Leefmilieu Brussel. www.environnement.brussels/sites/default/files/calendrier_saison_fr_def_part_fr.pdf
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U engageert zich ertoe komkommers en tomaten alleen in het seizoen aan te bieden, d.w.z. van juni tot oktober, en u legt deze keuze uit aan uw klanten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met het eerste criterium in deze categorie.

- ☐ U engageert zich ertoe uitsluitend vis uit duurzame visserij aan te bieden.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Het restaurant **Smala** biedt elke week of ten hoogste om de twee weken een nieuw menu, dat varieert volgens de beschikbare seizoensgroenten en de inspiratie van de koks.

Fernand Obb Delicatessen verkoopt gerookte zalm met MSC-keurmerk, waarmee wordt gecertificeerd dat de vis in kwestie afkomstig is van een visserij die volgens de MSC-standaard als duurzaam is gecertificeerd

Een voorkeur voor bioproducten

- ☐ *U biedt alleen bio- of code 1-eieren aan.*
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U engageert zich ertoe het hele jaar door minstens 5 biologische producten te gebruiken.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ *Een deel van het aanbod van uw restaurant is biologisch gecertificeerd volgens de mogelijkheden op de GoodFood website (https://goodfood.brussels/nl/contributions/biologische-gecertificeerde-catering).*
  Dit criterium levert 3 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

.

Vegetarische en/of veganistische gerechten aanbieden

- ☐ 30% van het aanbod van mijn restaurant is vegetarisch, zoete bereidingen niet meegerekend. (GoodFood-vereiste)
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met het tweede criterium in deze categorie.

- ☐ 60% van het aanbod van mijn restaurant is vegetarisch, zoete bereidingen niet meegerekend.
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met het eerste criterium in deze categorie.

- ☐ U biedt elke dag een veganistisch menu aan, van voorgerecht tot dessert.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Huisbereide producten aanbieden

- ☐ De ingrediënten die u gebruikt om uw gerechten te bereiden zijn huisbereid (gebak, coulis, saus, enz.).
  Dit criterium levert 2 punten op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U maakt in uw keuken geen gebruik van producten van het 5e gamma. Onder 5de gammaproducten wordt begrepen op voorhand gekookte en kant-en-klare gerechten die vacuüm worden verpakt en in de koelkast worden bewaard, zoals lasagne, quiches enz.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie

- ☐ U produceert alle of een deel van de kruiden, fruit, groenten, vlees, vis en/of eieren die u in uw gerechten gebruikt zelf.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Het restaurant **Refresh** produceert groenten, fruit, bloemen en kruiden op een 1500m2 groot tuinbouwgebied dankzij het LAGUM tuinbouwdakproject. De voedselbereiding vindt vervolgens plaats via het restaurant, dat lunches aanbiedt op basis van deze productie en van lokale biologische grondstoffen, evenals conservenproducten.

Een aanbod Fairtrade / bio / Brusselse dranken hebben

- ☐ U biedt ten minste 3 biologische en/of Fairtrade en/of Brusselse dranken op de menukaart van uw zaak aan.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- ☐ Alle dranken die u op uw menu aanbiedt, zijn biologisch en/of Fairtrade en/of Brussels.
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Onverkochte producten beperken en valoriseren

- ☐ U biedt uw klanten een rest-o-pack aan.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U gebruikt minstens één keer per week een platform voor onverkochte goederen (de schenkingsbeurs, Foodwe, Too Good To Go, enz.) om uw overtollige goederen weg te geven of tegen een lagere prijs te verkopen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U geeft uw overschotten minstens één keer per week weg aan een voedselhulporganisatie. U kunt bijvoorbeeld voedsel geven aan het OCMW, de Restos du Coeur of de Association pour la Solidarité Etudiante en Belgique, die solidaire kruidenierswinkels beheert.
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Wat bestaat:

De «**open free go**» , een deelkoelkast in Ukkel, biedt handelaars en de plaatselijke HORECA-sector de mogelijkheid om er onverkochte producten in achter te laten zodat ze kunnen worden herverdeeld aan mensen in armoede

Voedselverspilling voorkomen

- ☐ U beoordeelt gedurende ten minste één week per jaar de hoeveelheid voedselverspilling die uw zaak veroorzaakt en neemt maatregelen om deze tot een minimum te beperken. U kunt hiervoor de tabel voor het meten van voedselverspilling voor GoodFood-restaurants van Leefmilieu Brussel gebruiken. www.goodfood.brussels/nl/contributions/tabel-voor-het-meten-van-de-voedselverspilling-restaurants
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U biedt kleine porties aan voor wie een klein gerecht wil eten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Restaurant **Kool Chou,** winnaar van OpenSoon 2021, biedt kleinere porties voor kinderen aan.

Klanten transparant informeren

☐ U informeert uw klanten over de waarden en de engagementen van uw zaak, bijvoorbeeld door middel van een handvest. In dit document komen onder meer de oorsprong van de producten en grondstoffen die u gebruikt aan bod, alsook uw productiemethode, de redenen voor de keuze van uw leveranciers, of u al dan niet rechtstreeks bij producenten koopt, enz. U zorgt ervoor dat uw klanten dit document gemakkelijk kunnen raadplegen.
Dit criterium levert 1 punt op

Zij doen het al:

Het restaurant **Entre Nous** plaatste in een kader op zijn placemats een tekst waarin de verschillende overtuigingen achter hun restaurantproject worden uitgelegd.

Uw zaak duurzaam en voor iedereen toegankelijk inrichten

☐ Uw zaak duurzaam en voor iedereen toegankelijk inrichten.
Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ Uw zaak duurzaam en voor iedereen toegankelijk inrichten.
Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ Uw zaak duurzaam en voor iedereen toegankelijk inrichten.
Dit criterium levert 2 punten op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

De bepalingen van het energiepack luiden als volgt:
- Overschakelen op ledverlichting
- Warmteverlies door verkeerd gebruik van de voordeur elimineren (dit probleem is een van de voornaamste en gemakkelijk te vermijden bronnen van warmteverbruik)
- Warme/koude toestellen zoals ovens, koelkasten enz. optimaal gebruiken of de werking ervan verbeteren
- Een consumptiemonitoring opzetten om te weten wat u verbruikt en waar uw verliezen vandaan komen

U kunt een beroep doen op de energiefacilitator van Leefmilieu Brussel om u te helpen de bepalingen van dit energiepack uit te voeren. (https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/energiepack-voor-kmo-social-profit)

☐ U richt uw pand zo in dat de ruimte toegankelijk en bruikbaar is voor mensen met beperkte mobiliteit.
Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Het **café Winok** plaatste een helling om de toegang tot de voordeur ondanks de opstap mogelijk te maken, en de toiletten zijn aangepast voor mensen met een beperkte mobiliteit. Een sticker op de voordeur geeft aan dat de ruimte geschikt is voor mensen met een motorische handicap.

Kiezen voor een ecologisch beheer

☐ U kiest voor het gebruik van herbruikbare verpakkingen voor afhaalmaaltijden. Enkele voorbeelden van de toepassing van dit criterium
- U moedigt uw klanten aan om hun eigen maaltijddoos mee te brengen om de producten die ze kopen in te verpakken, bijvoorbeeld door de sticker «eigen verpakkingen welkom» van Zero Waste Belgium te gebruiken, die te vinden is op hun website https://www.zerowastebelgium.org/bonnes-adresses/
- U stelt herbruikbare verpakkingen ter beschikking van uw klanten, zowel voor verkochte als voor weggegeven producten.

Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ U zet in uw zaak een statiegeldsysteem op touw voor de afhaalverkoop. U kunt bijvoorbeeld een beroep doen op L'Empoteuse, een van de Belgische voedselstatiegeldnetwerken die diensten en advies aanbieden op het gebied van herbruikbare voedselverpakkingen.
Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie

☐ U onderhoudt de lokalen van uw zaak met natuurlijke onderhouds- en schoonmaakproducten zoals witte azijn, zwarte zeep, zout of zuiveringszout, of ik gebruik producten met een label: Europees Ecolabel, Nordic Swan, Ecocert, Ange Bleu, NF Environnement, enz.
Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U gebruikt, ten minste gedeeltelijk, milieuvriendelijke vervoermiddelen voor de bevoorradingen of leveringen aan uw zaak.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Wat bestaat:

De Brusselse bedrijven **Urbike** en **Dioxyde de Gambettes** bieden fietsbezorgingsdiensten aan. Voor de levering van voorwerpen die niet per fiets kunnen worden geleverd, zijn andere oplossingen mogelijk.

Zij doen het al:

Zo koos **Mieu**, een decoratie- en meubelzaak, bijvoorbeeld voor zijn leveringen voor deelvervoer om zijn verplaatsingen te optimaliseren.

Uw bedrijf verankeren in de wijk

- ☐ U aanvaardt als betaalmiddel een lokale munteenheid naast de euro die in het Brussels Gewest wordt gebruikt, zoals de Zinne, zowel ten aanzien van uw klanten als uw leveranciers.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U registreert zich op een lokaal cadeaubonnenplatform zoals Boncado.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Als handelaar draagt u bij tot minstens één sociaal en solidair burgerinitiatief, weggegeven onverkochte goederen niet meegerekend. U steunt bijvoorbeeld gratis het wijkfeest, u stelt het werk van een wijkvereniging tentoon enz.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie

- U bent lid van een ondernemersvereniging om goede praktijken uit te wisselen, gezamenlijke initiatieven op milieu- of sociaal gebied op te zetten enz.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Uw bestuurskeuzes

- ☐ U belegt eventuele financiële winsten op maatschappelijk verantwoorde wijze. (https://www.financite.be/fr/produits-financiers)
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- ☐ U kiest voor uw bedrijf voor een participatief bestuur.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

Tandem, een Brussels fietscafé, koos voor een coöperatieve structuur en licht deze keuze toe op zijn website: www.tandemcafe.be

Artisanale non-food producten

Zorgen voor een duurzame productie

- ☐ U gebruikt de benodigde hulpbronnen op verantwoorde en doordachte wijze.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U ontwerpt uw producten zodanig dat ze minder snel verslijten.
  Dit criterium levert 2 punten op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie

- ☐ U recyclet of geeft een tweede leven aan afval of restanten van uw productie .
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Het duurzame schoenenmerk **Kinamania** snijdt zijn stukken leder zodanig dat materiaalafval tot een minimum wordt beperkt.

Kinderkledingwinkel **Bonjour Maurice** biedt verschillende alternatieven aan om te vermijden dat zijn producten verslijten: de kledingstukken zijn genderneutraal en de kleinere kinderen in een gezin kunnen ze gemakkelijker hergebruiken van hun oudere broers of zussen. Je kan ze binnenstebuiten dragen, zodat je ze kan blijven dragen ook met een vlek op één kant van het kledingstuk. De zaak ontwierp ook badges om vlekken en gaten te verbergen, en de winkel organiseert tweedehands weekends om ervoor te helpen zorgen dat er zo weinig mogelijk kleren hoeven te worden weggegooid.

De vzw **R-use fabrik** biedt professionals een kledingatelier gespecialiseerd in upcycling en de vervaardiging van diverse accessoires uit textielafval. Zo kan er bijvoorbeeld een tweede leven worden gegeven aan de werkkleding van uw werknemers door er verschillende accessoires van te maken. https://www.r-use.be/b2b

Kiezen voor duurzame hulpbronnen

- ☐ Minstens 20% van de producten die u te koop aanbiedt is als duurzaam gecertificeerd of gelabeld of zijn gerecyclede hergebruikte producten. U zet deze aanpak in de kijker bij uw klanten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Minstens 50% van de producten die u te koop aanbiedt is als duurzaam gecertificeerd of gelabeld of zijn gerecyclede hergebruikte producten. U zet deze aanpak in de kijker bij uw klanten.
  Dit criterium levert 2 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Alle producten die u te koop aanbiedt zijn als duurzaam gecertificeerd of gelabeld of zijn gerecyclede of hergebruikte producten. U zet deze aanpak in de kijker bij uw klanten. Er bestaan labels in talrijke sectoren: het GOTS-label voor de verkoop van textiel, het Cosmebio-label voor de verkoop van cosmetica, de FSC- en PEFC-labels voor de verkoop van hout- en papierproducten.
  Dit criterium levert 3 punten op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

De duurzame opticien **Seed** plaatst naast elk van zijn brillenassortimenten een bord met het label dat overeenkomt met het materiaal waarvan de bril is gemaakt: FSC en EcoTree voor houten brillen, Biologische Landbouw voor hennep enz.

Kiezen voor een lokale bevoorradingsketen

- ☐ Minstens 20% van de producten die u te koop aanbiedt zijn afkomstig van producenten die in een straal van maximaal 200 km rond de Grote Markt in Brussel gevestigd zijn. U zet deze aanpak in de kijker voor uw klanten.
  Dit criterium levert 2 punten op.

Zij doen het al:

Het Brusselse keramiekatelier **Potiche** gebruikt 80% klei uit een kleiput die in familiebezit is in België als belangrijkste grondstof voor de creatie van zijn producten.

De verlenging van de levensduur van producten centraal stellen in uw project

- ☐ U biedt onderhoudsdiensten aan om de levensduur van uw producten te verlengen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- ☐ Uw bedrijf biedt refurbishing- of reparatiediensten voor afgedankte producten.
  Dit criterium levert 2 punten op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

Ready to fix, OpenSoon-winnaar van 2019, is een bedrijf dat smartphones, computers en tablets herstelt en refurbisht.

De fourniturenzaak **R-use** verzamelt en recycleert textielafval om het een nieuw leven te geven door middel van naaien en upcycling.

Verhuur promoten

- ☐ U biedt uw producten te huur aan in plaats van te koop.
  Dit criterium levert 1 punt op

Onverkochte producten beperken en valoriseren

- ☐ U produceert in kleine hoeveelheden, of zelfs op bestelling.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U geeft onverkochte goederen een tweede leven door ze tegen een lagere prijs aan te bieden, ook buiten de koopjesperiode.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U werkt samen met een sociale organisatie zoals Les Petits Riens of het OCMW voor de valorisatie van uw onverkochte producten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Klanten transparant informeren

- ☐ U informeert uw klanten over de waarden en de engagementen van uw zaak, bijvoorbeeld door middel van een handvest. In dit document komen onder meer de oorsprong van de producten en grondstoffen die u gebruikt aan bod, alsook uw productiemethode, de redenen voor de keuze van uw leveranciers, of u al dan niet rechtstreeks bij producenten koopt, enz. U zorgt ervoor dat uw klanten dit document gemakkelijk kunnen raadplegen.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- ☐ De etiketten van uw producten leggen de oorsprong en de prijs ervan uit aan uw klanten.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

De verantwoorde opticien **Seed** communiceert zijn «ethisch charter» in zijn winkel door middel van een bord waarop de verschillende engagementen die zijn zaak aangaat, staan vermeld.

Het schoenen- en confectiemerk **Minuit sur Terre**, plaatste op zijn website een knop «eerlijke prijzen», waarin alle stappen voor de prijzen die deze zaak hanteert, worden uitgelegd. https://minuitsurterre.com/pages/prix-justes

Uw zaak duurzaam en voor iedereen toegankelijk inrichten

☐ U richt uw verkoopruimte in met tweedehands, hergebruikt of geüpcycled meubilair.

Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ U werkt voor de inrichting van uw zaak voornamelijk samen met in Brussel gevestigde spelers.

Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

U verbindt zich ertoe 2 bepalingen uit het energiepack toe te passen.

Dit criterium levert 2 punten op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie

De bepalingen van het energiepack luiden als volgt:

- Overschakelen op ledverlichting
- Warmteverlies door verkeerd gebruik van de voordeur elimineren (dit probleem is een van de voornaamste en gemakkelijk te vermijden bronnen van warmteverbruik)
- Warme/koude toestellen zoals ovens, koelkasten enz. optimaal gebruiken of de werking ervan verbeteren
- Een consumptiemonitoring opzetten om te weten wat u verbruikt en waar uw verliezen vandaan komen

☐ U maakt uw zaak toegankelijk voor personen met beperkte mobiliteit die er vlot gebruik van kunnen maken.

Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Zij doen het al:

Le **monde d'Ayden** is een overdekte speelruimte waar alle kinderen welkom zijn, ook kinderen met een handicap.

Kiezen voor een ecologisch beheer

☐ U kiest voor het gebruik van herbruikbare verpakkingen.

Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie

Enkele voorbeelden van de toepassing van dit criterium

- U moedigt uw klanten aan om hun eigen maaltijddoos mee te brengen om de producten die ze kopen in te verpakken, bijvoorbeeld door de sticker «eigen verpakkingen welkom» van Zero Waste Belgium te gebruiken, die te vinden is op hun website https://www.zerowastebelgium.org/bonnes-adresses/
- U stelt herbruikbare verpakkingen ter beschikking van uw klanten, zowel voor verkochte als voor weggegeven producten.

☐ U onderhoudt de lokalen van uw zaak met natuurlijke onderhouds- en schoonmaakproducten zoals witte azijn, zwarte zeep, zout of zuiveringszout, of u gebruikt producten met een label: Europees Ecolabel, Nordic Swan, Ecocert, Ange Bleu, NF Environnement, enz.

Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

☐ Uw bevoorradingen of leveringen maken minstens gedeeltelijk gebruik van een zachte mobiliteit door het gebruik van fietsen, hybride of elektrische voertuigen of door gedeelde leveringen met uw buren.

Dit criterium levert 1 punt op en is niet cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Wat bestaat:

De Brusselse bedrijven **Urbike** en **Dioxyde de Gambettes** bieden fietsbezorgingsdiensten aan. Voor de levering van voorwerpen die niet per fiets kunnen worden geleverd, zijn andere oplossingen mogelijk.

Zij doen het al:

Zo koos **Mieu**, een decoratie- en meubelzaak, bijvoorbeeld voor zijn leveringen voor deelvervoer om zijn verplaatsingen te optimaliseren.

Uw bedrijf verankeren in de wijk

☐ U aanvaardt als betaalmiddel een lokale munteenheid naast de euro die in het Brussels Gewest wordt gebruikt, zoals de Zinne, zowel ten aanzien van uw klanten als uw leveranciers.

Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U registreert uw activiteit op een lokaal cadeaubonnenplatform zoals Boncado.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ Als handelaar draagt u bij tot minstens één sociaal en solidair burgerinitiatief, weggegeven onverkochte goederen niet meegerekend. U steunt bijvoorbeeld gratis het wijkfeest, u stelt het werk van een wijkvereniging tentoon enz.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

- ☐ U bent lid van een ondernemersvereniging om goede praktijken uit te wisselen, gezamenlijke initiatieven op milieu- of sociaal gebied op te zetten enz.
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met de andere criteria in deze categorie.

Uw bestuurskeuzes

- ☐ U belegt eventuele financiële winsten op maatschappelijk verantwoorde wijze. (https://www.financite.be/fr/produits-financiers)
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

- ☐ U kiest voor een participatieve bestuursstructuur voor uw zaak .
  Dit criterium levert 1 punt op en is cumuleerbaar met het andere criterium in deze categorie.

Zij doen het al:

Tandem, een Brussels fietscafé, koos voor een coöperatieve structuur en licht deze keuze toe op zijn website: www.tandemcafe.be